

ועדי עובדים בעלי מפעלים

אם ברצונכם לתת
תמורה גדולה
לעובדיכם
במחיר מפתיע
טלפנו 03-224887

אנו שולחים שי לחג
במחיר הזול ביותר בארץ.
(ראה עמ' 24)

המרכז לתרבות ישראל ברזיל SAMBA PURIM 84

שמחה אמיתית - קרנבל כמו בריו
★ סמבה סוערת לצלילי תזמורת ★

בירה - באטשידה - מזנון ברזילאי ומצב רוח
הכל חפשי - כאוות נפשך

ביום שישי, 16 למרץ החל משעה 10 בערב
כרטיסים במספר מצומצם להשיג:
שד' חן 57 תל-אביב, טל: 03-232415

זקוק דחוף למודעה?

מודפספון

לשרותך 24 שעות ביממה
623311, 622828-03

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ
מומחים להדברת תיקנים
(ניקיים), תולעי עץ, חרקים
ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש'מט'ו עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי •
המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3,
מל. 03/232262/3/4. תל-אביב 136. • העורך
הראשי: אורי אבנרי • עורך-מישנה: דוב איתן
• עורך תבנית: יוסי שגן • עורכי כיתוב: ענת
ישראל וגיורא נוימן • צלמי מערכת: ציון
צפריר ענת סרגוסטי וציוסי מנשה • עורכת
דפוס: אהובה קורן • ראש המינהלה: אברהם
סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרונני •
המורל: "העולם הזה" בע"מ • הדפסה: "הדפוס
החדש" בע"מ, תל-אביב • הפצה: גרד" בע"מ

איא יני.

ההסכם הישראלי-לבנוני, שנחתם ב-7 במאי
בשנה שעברה, שבק חיים לכל חי (ראה יומן אישי).
מעניין לקרוא מה כתב העולם הזה (11.5.83) עם
חתימתו.

השבוע היו הרבה מאוד חכמים רטרואקטיביים. אין
העולם הזה נמנה עימם. וכך כתב העולם הזה אז:
"אין חתימתו של אמין אל-ג'מיל שווה הרבה. אין הוא
שולט אלא בכיירות ירבות, וגם זה רק בחסדי האמריקאים.
והי נקודת-המפתח: החתימה של נשיא-לבנון שווה
כקליפת-השום."

ההבטחה של ממשלת-לבנון להיכנס בעוד חצי שנה
למשאומתן על גבולות פתחים, תיירות ומיסחר, אינה
אלא מישאלה חסודה. בלבנון, חצי-שנה הוא נצח, וגם
נביא אינו יכול לדעת מי ישלטו אז, מה יהיו יחסי-הכוחות
ואיך יפעל האיזון הפנימי.

הוא הרין לגבי הכוחות שיתפסו את דרום-לבנון."

קשר בית-המיקדש" (העולם הזה" 11.1.84).
זהו הטירוף הגדול מכל..."

כאשר מתכנסת באיזשהו מקום קבוצה של חציית-רסר
תימהוניים, מדוע צריכים לכתוב על זה? כאשר צעיר בן
25 מפרסם ציור של ריעות רדודות, שאינן אלא העתק
קלוש של בירבורי הפאשיסטים בחו"ל — מדוע יש
לשים לכך לב?

האם לא היה מוטב להתעלם מפירות-כאוישים אלה,
לעבור עליהם בשתיקה ולחכות עד שיירקבו וייעלמו
מאליהן?

לא קיבלנו ריעה זו, והחלטנו להפעיל את הזרקור כדי
להאיר פינות אפלות אלה של הימין הקיצוני. נרמה לי
שאיורעי השבוע הוכיחו כי היה זה שיקול נכון.

המתחרות האלה משגשות במחשכים. אין הן וקוקות
לפירסום, כדי לצמוח ולהתפשט בגוף הלאומי.
ההתעלמות לא תפתור את הבעיה.

קוראי העולם הזה לא היו מופתעים השבוע, כאשר
נלכדו החשודים בנסיון לפוצץ את המיסגרים בהר-הבית.
פירסמנו כתבה מצאה על מוימה זו לפני שלושה חודשים
(העולם הזה 11.1.84) במסגרת אותה הסידרה, תחת
הכותרת "קשר בית-המיקדש". הכתבה נפתחה במילים:
"זהו הטירוף הגדול מכל..."

אמנם, לא זיהינו שם את חברי המחתרת. איננו מתחרים
במישטרה ובשב"כ, ולא ידענו מי האנשים העומרים
להניח את מיטעני-הנפץ ליד כיפת-הסלע ומיסגד
אל-אקצה. עסקנו במלאכה שהיא אולי, יותר חשובה
בטווח הארוך: איתור האחראים האמיתיים.

והי שאלה שהתעוררה עוד בשעה שניסה העולם,
אחרי מלחמת-העולם השניה, לאתר את האחראיות
לפשעים המחרידים של הנאצים. מי אשם יותר? הקלגס
הקטן באושוויץ, שנפשו הורעלה על-ידי הסתה בת-שנים,
וש-מילא רק פקודות? מפקדי הס"ס, רובם אנשים בעלי
רמה אינטלקטואלית אפסית, כמו היינריך הימלר עצמו,
מגדל-עופות במיקצוע? ואולי דווקא אותם שלא ליכלכו
את ידיהם, שלא הרגו מימיהם זכב, שהסתייגו בדיעבד מן
המעשים המחרידים — אך שיצרו את התיאוריה
להשמדת היהודים, שהסיתו במשך שנים לפיתרון הסופי,
שהניחו את היסודות האיריאולוגיים לכל המיבנה של
מדינת-הפשע הנאצית?

בעלות הברית החליטו אז שאין להעניש אדם על
דיעותיו, ולכן נשפטו בני-רנברג רק הקלגסים ומפקדיהם.
"אנשי-הרוח" והוגי-הדיעות" לא נענשו. אלפרד
רוונברג, האיריאולוג הנאצי, לא נשפט בני-רנברג על
שחיבר את הספר הגזעני המתועב יסודות המאה ה-20,
אלא הוצא להורג בשל הפשעים שבצעו כמושל צבאי של
השטחים הכבושים ברוסיה.

איני סבור כי ניתן להשלים עם גישה זו של
פסבדו-דמוקרטיה. מי שמטיף לביצוע פשע אשם בו,
כאשר נמצאים אנשים המתפתים לדיעותיו ופועלים על
פי רעיונותיו.

ככתבה "קשר בית-המיקדש" ניסה רן עומר לאתר את
"הוגי-הדיעות", הרבנים וראשי-השיבות, המטיפים בגלוי
ובסתור להשמדת המקומות הקדושים למוסלמים, כדי
להקים בהריבהית את בית-המיקדש השלישי. אם נתפסו
צעירים, "תימהוניים" או לא-תימהוניים, לדבריהטפה
אלה — האם הם אשמים יותר מאשר "אנשי-הרוח"
ששתלו בנשמותיהם את הרעיונות הפושעניים האלה?

מה דינו של אדם שכתב: "אנו רואים בעין כיצד
שועלים הלכו בו ובמקום שנאמר בו הור הקרב בו יומת,
והולכים בו זרים ומחללים אותו. וכבר חז"ל גורו על כל
העכו"ם ואסורה להם הכניסה למקום הקדוש. חובה
קדושה מוטלת על מי שבידו למנוע מצב עגום זה, ואין
לחשוש ממה שיאמרו..."

את הדברים כתב הרב הספרדי הראשי, מרכזי אליהו,
הראשון לציון, זמן קצר לפני היבחרו לתפקיד רם זה.
אליהו היה בעצמו חבר-מחתרת בימיה-הראשית של
המדינה. כניגוד-מחתרת שלו היה "מאיר", והוא נדון
לעשרה חודשי-מאסר.

האם רק ה"תימהוניים", המתייחסים לדברים מסוג זה
ברצינות, נושאים באשמה?

Handwritten signature or mark.

על הרקע הכללי כתב העולם הזה באותה כתבה:
"העדות הלבנוניות רצחו זו את זו לפני שבאו
הפלסטינים והן המשיכו בכך אחרי שבאו. הן רצחו זו את
זו לפני שבאו הישראלים, המשיכו בכך אחרי שבאו,
וימשיכו אחרי שיסתלקו."
קשה לומר כי אלה היו דיבריי-נבואה. אין אנחנו
נביאים. כסך הכל אנחנו מנסים לנתח את המציאות באופן
אובייקטיבי, מבלי להשתתף בשטיפת-המוח הכללית. מה
שאמרנו אז היה צריך להיות ברור לכל בר-דעת, המכיר
את המציאות הלבנונית.
העובדה שממשלת-ישראל הקדישה מאמץ כה רב
להשגת ההסכם הזה, והאמינה שהוא שווה את הנייר
שעליו הוא נרשם, מעידה הרבה על רמתה של ממשלה זו.

הזר הקרב בו יומת

אין "העולם הזה" דוגל בפירסום סדרות ארוכות של
כתבות. כשבועון-חדשות, אנחנו שמים את הדגש על
המאורעות האקטואליים.
הסידרה של רן עומר על "ניאופאשיזם בישראל",
ש-11 מפרקים כבר פורסמו בהעולם הזה (28.12.83)
והלאה) יוצאת מכלל זה. ולא במיקרה.
אין זו סידרת-תחקיר בלשית, המגלה את נסתרי
המחתרות הימניות למיניהן. היא עוסקת במשהו חשוב
יותר: המקורות הרעיוניים של המחתרות, הרקע הציבורי
שלהן וקרקע-צמיחתן.

היו שהסתייגו מהחלטת המערכת להקדיש מקום כה
רב למה שנראה אז לרבים כ"תופעה שולית". יתר על כן,
יש האומרים כי עצם הפירסום הנרחב הזה מגביר את
חשיבותן של קבוצות-שוליים מטורפות, הסרות-חשיבות.